

Anbefaling 4: Etik

Der skal udarbejdes nationale, etiske retningslinjer for brugen af velfærdsteknologier, så hverken borgernes eller medarbejdernes integritet og privatliv krænkes.

Der bør udarbejdes klare, etiske retningslinjer for brugen af velfærdsteknologi og hjælpemidler, med fokus på retfærdighed, værdighed og ordentlighed for både borgere og medarbejdere.

Privatliv

I forhold til borgerne handler det om at sikre deres ret til privatliv og værdighed. Brugen af teknologi til monitorering kan potentielt krænke en borgers privatliv og skabe en følelse af konstant overvågning, hvilket kan være psykologisk belastende.

Der er i høj grad et dilemma imellem selvbestemme og omsorg. Forskningen viser imidlertid, at det ikke opleves som dilemmafyldt for de pårørende til borgere med demens at "krænke" borgerens selvbestemmelse, hvis borgeren er til fare for sig selv.

Der bør sættes fokus på at udvikle etiske retningslinjer med konkrete eksempler på, hvordan dilemmaerne håndteres og udfoldes, sådan at det er tydeligt for alle, hvilke værdigrundlag velfærdsteknologierne anvendes indenfor.

Så snart personens sikkerhed er kompromitteret, er det ikke dilemmafyldt for de pårørende at prioritere sikkerhed over autonomi. (Hverdagsliv med demens, Gads Forlag)

Skal en borger kunne sige nej tak til velfærdsteknologi?

Det er på nuværende tidspunkt muligt for en borger at frabede sig brugen af velfærdsteknologi som for eksempel medicinteknologi og virtuelle besøg. Brugen af velfærdsteknologi beror lige nu på frivillighed, selv om der er lavet en sundhedsfaglig vurdering af, at borgeren godt kan samarbejde om den mindst indgribende indsats i form af en teknologi. Der kan komme en skævvridning af, hvem kommunen bruger ressourcer på at komme fysisk på besøg hos, og hvem de kan klare sig med teknologi. Det vil i den forbindelse være på sin plads at se på kvalitetsstandarderne og afklare nationalt, hvordan vi forholder os til "digitalt og teknologisk først", som beskrevet af Robusthedskommissionen.

Det er en balance: Man skal vælge den mindst indgribende teknologi i forhold til at bevare borgernes integritet og selvbestemmelse. Hvis man helt fravælger at bruge teknologi, er det omsorgssvigt, mener medlemmer af følgegruppen i frikommuneforsøget Bedre søvn med Teknologi

Medarbejdernes arbejdsmiljø

For medarbejderne er det afgørende at sikre, at brugen af velfærdsteknologi ikke underminerer deres arbejdsmiljø eller skaber en følelse af mistillid. Teknologier til monitorering/overvågningsteknologier kan skabe en opfattelse af, at medarbejderne konstant overvåges, hvilket kan påvirke deres trivsel og arbejdsglæde. Retningslinjer bør sikre, at teknologien understøtter og aflaster medarbejderne og ikke giver stress eller frygt.

Foto: Med kamera-kig-ind kan personalet tilse en borger/patient om natten uden at forstyrre nattesøvnen. Det er især vigtigt på plejehjem, hvor demens gør det svært for mange borgere at opretholde en god søvn.

Tilbage til forsiden